



*Ἀζαλέας* καὶ τὰ *Ροδόδενδρα*· οὐδὲ πολλῆς προσοχῆς ἄξιαι εἶνε αἱ συλλογαὶ τῶν *Καμελιῶν*. Ἄλλως ὁμολογῶ ὅτι οὐδόλως συμπαθῶ τὰ οἰονεῖ μαρμαρωμένα ταῦτα ἄνθη, ἐμβλήματα τῆς ἐπιδεικτικῆς, ἀλλ' ἀχάριτος καὶ μωρὰς καλλονῆς.

Αἱ ἐρυθροπράσιναι *Δράκαιραι* τανύουσι τὰ μακρὰ τῶν φύλλα ἀπειλητικά· καὶ εἶνε τόσοι πολλοί, ὅσαι εἰς τὰ δημῶδη παραμύθια.

Μικραὶ *Ἑρεῖκαι*, ἐν αἷς καὶ λευκανθεῖς, πυκνοῦνται εἰς μικροσκοπικὸν δάσος, *Ἀρθούρια* ἐρυθρανθῆ περιελίσσουσι τὰς ἀπὸ τῶν ἀνθέων τῶν προβαλλούσας οὐράς ὡς οὐράς χοιριδίων, *Κολεδς ψυχοειδῆς* προβάλλει φύλλα μετὰ τοσαύτης λαμπρότητος ἐξωγραφημένα, ὡς νὰ τῷ ἐδώρησαν οἱ πολυχρωμότατοι τοῦ ἔαρος ψυχαὶ τὰς πτέρυγας τῶν ἵνα στολισθῇ. Καὶ ἀπὸ τῆς πέραν ἄκρας, ὡς πᾶσα ἀληθινὴ καλλονὴ καὶ χάρις, ἀγγέλλουσι διὰ τῆς εὐώδους ἀναπνοῆς τὴν παρουσίαν τῶν αἰ ἡδυπαθεῖς τῆς Ἰταλίας κόραι, αἱ ἄβραι καὶ δροσεραὶ *Γαρδένιαι*. Τὰ ἀρώματα, ὑπὲρ πᾶν ἄλλο, εἶνε ἐξεγερτικὰ τῆς ἀναμνήσεως· κ' ἐκ τοῦ ἀρώματος τῶν ἀλαβαστρίνων *Γαρδενίων* ἡ ἀνάμνησις τῆς Ἰταλίας διήλθεν ὡς μετέωρον πρὸ τοῦ λογισμοῦ μου· αἱ περικαλλεῖς τῆς Βολωνίας δέσποναι, τὰ βενετικά κωδωνοστάσια, αἱ κραυγαὶ τῶν γονδολιέρων...

Τὰ *Γλυξίρια* εἶνε εὐμορφα διὰ τὰ χρώματα τὰ τόσῳ ζωντανά, ἀλλὰ χάσκουσιν ὡς στόματα ἡλιθίων. Τὰ *Κινεράρια* ὁμοιάζουσι τόσοι πρὸς τὰ ἥδη ἐν συρμῷ μικρὰ κεντημένα ῥινόμακτρα τῶν κυριῶν, ὥστε πολλῶν δύνανται νὰ ληθῶσι καὶ ὡς ὑποδείγματα γλωσσίδων τὰ ἐρυθροπάρυφα καὶ κυανοπάρυφα πέταλα. Τὰ δὲ *Καλτσολάρια* μετὰ τὰ μαγικά τῶν κιτρινόστικτα χρώματα καὶ τὸ παράδοξον κοχλιοειδὲς σχῆμα νομίζει τις ὅτι εἶνε μικροὶ κόσσυμβοι ἐκ δέρματος ὄψεων καὶ ἄλλων ἐρπετῶν!

Θαυμαστὴ εἶνε ἡ ἐκ Λονδίνου συλλογὴ ὀρχοειδῶν κατέχουσα ὁλόκληρον πλευρὰν περιπτερου καὶ διεσκευασμένη μετ' ἰδιαζούσης βρετανικῆς τελειότητος.

Μεταξὺ τῶν σπανίων φυτῶν ἐκτίθενται ἐντὸς γαστρῶν καὶ νάννοι τινὲς ἡνθισμέναι λεμονεαί. Παρ' ἡμῖν θὰ ἐθεωροῦντο ἄξιαι τοῦ σαρώθρου τοῦ ὁδοκαθαριστοῦ, ἐνταῦθα ἐκρίθησαν ἄξια ἀργυροῦ βραβείου. Καθ' ἣν στιγμὴν παρέρχόμενος προσέβλεπον μετ' οἴκτου τὰ πενιχρὰ δενδρύλια, χαριεστάτη Τευτονίς ὑφ' ὅλως ἀντιθέτου αἰσθήματος ὠθουμένη ἔκυπτε τὴν κεφαλὴν ἐν ἀναπνεύσει τὸ γλίσχρον αὐτῶν ἄρωμα.

— Σὰς ἀρέσουν τ' ἄνθη τῆς λεμονιάς; ἡρώτησα.

— Ὡ, πολὺ! ἀπῆντησεν ἐκείνη μετὰ τῆς συνήθους γερμανικῆς ἀφελείας.

Τοῦτο μ' ἐθράσυνε:

— Ἡθέλατε νὰ φορέσετε στέφανον ἀπὸ τέτοια ἄνθη;

Μὲ προσέβλεψε μὴ ἐννοήσασα εὐθὺς, ἀλλ' ἐκ τοῦ μειδιάματός μου μαντεύσασα τὸν ὑπαινιγμόν, ἡρυθρίασε καὶ ἀπέστρεψε τὴν κεφαλὴν λαθραίως γελῶσα. Τί ἐσήμαινε τοῦτο; Ναὶ ἢ ὄχι!...

\*\*\*

Τὸ τμήμα τῆς Ἀνθοδετικῆς καταλαμβάνει ἴδιον κομψὸν περίπτερον. Ἐκεῖ στέφανοι πολυπληθεῖς ἐκ φύλλων ἢ ἀνθῶν, καὶ παντοειδῆ ἀνθόπλεκτα ἢ ἀνθοστόλιστα σχήματα: πλοῖα, ἀλεξιβροχα, πλαίσια καθρεπτῶν ἐκ μουσωτίδων, κόσσυμβοι, ψιττακὸς οὐ τὰ πτερὰ εἶνε τόσα πέταλα ποικίλων ἀνθῶν, μεγάλοι ἀνθόπλεκτοι τάπητες, ἄμαξαι ἀνθοπληθεῖς ὑπὸ περιστερῶν ἐλαυνόμεναι, φύλλα ἀγρίων δένδρων μετὰ τέχνης καὶ χάριτος πεπλεγμένα, βελούδινα προσκεφάλαια κεντημένα διὰ δρεπτῶν ἀνθῶν, ἐνώτια, περιδέραια, ψέλλια λεπτοουργημένα ἐκ λεπτεπιλέπτων κλαδίσκων, φύλλων καὶ ἀνθῶν, ὅτι τέλος δύναται νὰ ἐπινοήσῃ ὁ ἀνθρώπινος νοῦς ἐκ φυτῶν κατεσκευασμένον. Τὸ κακὸν εἶνε ὅτι τὰ τοιαῦτα προωρισμένα ἐπ' ὀλίγον μόνον νὰ θάλωσι μόλις τὴν πρώτην ἡμέραν καὶ τὴν δευτέραν ἦσαν ἀξιοθέατα, κατόπιν δ' ἐμαράνθησαν καὶ περὶ τὸ τέλος τῆς ἐκθέσεως κατήντησαν χορταρικά διὰ τὸ μαγεῖριον. Προκειμένου περὶ ἀνθοδετικῆς τέχνης σημειώτεον ὅτι ἐκ τῶν πόλεων ὑπερέχουσιν ἡ Βιέννη καὶ ἡ Λειψία, ὑπολείπεται δὲ τὸ Βερολῖνον καὶ ἡ Δρέσδη. Παρ' ἡμῖν ἡ τέχνη τοῦ συμπλέκειν φιλοκάλως ἄνθη καὶ φύλλα διατελεῖ εἰς νηπιώδη ἀληθῶς κατάστασιν· αἱ ἀθηναϊκαὶ ἀνθοδέσμαι αἱ ἐπὶ πασσάλων πωλούμεναι ὁμοιάζουσι μᾶλλον ψήκτρας καὶ σάρωθρα—καὶ ὅμως ἔχομεν τόσα ὥραϊα ἄνθη!

Ἀσφυκτιῶν ἐκ τοῦ πεπυκνωμένου ἀρώματος, ὅπερ ἀνέπνευσα ὑπὸ τὰ σκηνώματα διαγκωνιζόμενος ἐκεῖ μέσῳ πυκνοῦ πλήθους, διψῶ ἀνοικτὸν ἀέρα καὶ προτιμῶ νὰ περιεργασθῶ τὰ ἐν ὑπαίθρῳ ἐκθέματα τῆς κηπουρικῆς βιομηχανίας πρὶν εἰσελθῶ εἰς τὰ ὑπολειπόμενα πέντε ἢ ἑξ περίπτερα.

\*\*\*

Καὶ πρῶτον λίμνη μικρὰ μετὰ πίδακος κατεσκευάσθη ἐν τῷ κέντρῳ ὅπως λειτουργοῦσιν ἐν αὐτῇ ὑδραυλικά μηχανήματα, ἐν δὲ τῇ λίμνῃ φαίνονται ἐπιπλέουσai καὶ νῆσσοι καὶ χῆνες τεχνηταὶ ἐξ ἐλαστικοῦ κόμμεος. Τὰ ὕδατα τῆς λίμνης φέρονται δι' αὐλάκων πρὸς διαφόρους διευθύνσεις, καὶ αἱ αὐλάκες αὗται

ζεύγνυνται διὰ παντοειδῶν μικρῶν γεφυρῶν ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου καλλιτεχνικώτατα ἐξεργασμένοι. Ἐννοεῖται ὅτι αἱ γέφυραι εἶνε ἐκθέματα διαφόρων καταστημάτων. Περί τὰς ὁχθας τῆς μικρᾶς λίμνης εἰσὶ πεπηγμέναι πλεῖσται μικραὶ σκιαῖδες ἐκ λινοῦ ὑφάσματος εἰς σχῆμα σκηνῶν στρατιωτικῶν ἢ ἀλεξηλίων κομψόταται καὶ χρήσιμοι ὅπως ἐν κήπῳ εὐρίσκει τις σκιάν ὑπ' αὐτάς. Μακροὺς στοίχους ἀποτελοῦσι τὰ ποικιλόσχημα καθίσματα κήπων καὶ δενδροστοιχιῶν ἐκ πλεκτῶν κλάδων, ἐκ σχοινίου καὶ ξύλου, ἐκ σιδήρου κλπ. Ἐπονται παντοῖα κιγκλιώματα, πλέγματα διὰ τὰ ἀναρριχώμενα φυτὰ, ἐργαλεῖα σκαφῆς, κοντοὶ μετὰ χρυσῶν σφαιρῶν, ὡς οἱ τῶν σημαίων, πρὸς στήριξιν δενδρυλλίων καὶ φυτῶν εὐθυτενῶν. Τῇδε κακεῖσε μέσφ τῶν φυλλωμάτων τοῦ κήπου στίλβουσι καινουργῇ περίπτερα, κροτοῦσι τὰ ἔμβολα μηχανῶν ἀρδευτικῶν καί, τὸ κάλλιστον, ἰδρυθεῖς προχείρων μικρὸς καταρράκτης ἐκ τεχνητῶν βράχων ἐκχέει παρὰλάζοντα τὰ ὕδατα ἅτινα δαψιλεύει αὐτῷ ἰσχυροτάτῃ ἀντλία.

Χιλιάδες γαστρῶν, σωλήνων, μικρῶν στύλων πρὸς διακόσμησιν κήπων, πηλίνων ἀγαλμάτων κλπ. πληροῦσι τὰς πέριξ χλοεράς τοῦ κήπου ἐκτάσεις. Παρ' ἐκάστῳ δὲ τῶν ἐκθεμάτων εἰδικὸς τοῦ καταστήματος ἀντιπρόσωπος δίδει πᾶσαν ζητουμένην σχετικὴν ὁδηγίαν καὶ διανέμει ἐντύπους καὶ εἰκονογραφημένας ἀγγελίας κατὰ μυριάδας.

\*\*\*

Ἐκ τῶν ὑπολειπομένων περιπτέρων τὸ καλούμενον *Βασιλικὸν Περίπτερον* εἶνε ὑπὲρ πάντα φιλοκάλως ἰδρυμένον, περιέχει δὲ μόνον αἵθουσαν λαμπρῶς διακεκοσμημένην, ἐν ἣ παρήμειναν οἱ βασιλεῖς τῆς Σαξονίας κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς Ἐκθέσεως.

Τὸ *Φιλολογικὸν Περίπτερον* περιλαμβάνει συγγράμματα ἀναγόμενα εἰς τὴν κηπουρικὴν, ἐφημερίδας εἰδικάς, λευκώματα, σχέδια κήπων, ἐπαύλεων, ἀνθοκομείων, εἰκόνας φυτῶν ἐκ τῆς φύσεως εἰλημμένας πρὸς διδασκαλίαν. Ἐκτίθεται δ' ἐν αὐτῷ καὶ μεγάλη εἰκὼν τοῦ Σαξονικοῦ στέμματος ὅλη ἐκ πολυχρόμων μικρῶν σπόρων φυτῶν κατεσκευασμένη. Οἱ σπόροι εἶνε ἀληθῶς μετὰ πολλῆς ὑπομονῆς καὶ τέχνης ἀκριβέστατα ἐπικεκολλημένοι καὶ ἡ εἰκὼν φαίνεται ὡς κεντημένη διὰ μικροτάτων ὑελίνων χανδρῶν. Ἐν τῷ περιπτέρῳ τούτῳ ἐκτίθενται εἰς θεῶν καὶ τὰ τιμητικὰ δῶρα ἡγεμόνων, πόλεων καὶ συλλόγων.

Χαμηλὸν τι περίπτερον, τὸ ὁποῖον παρέλειψα νὰ ἴδω πρότερον, ὁμοιάζει ἔνδον μαγικὸν ἄντρον, διότι ἐθωρακίσθη ὅλον διὰ φλοιῶν γηραιῶν δρυῶν τεχνικώτατα συνηρμοσμένων, καὶ κορμοὶ δὲ σεσηπότες καὶ ἔνδον κούφοι ἐστήθησαν ἐν

εἶδει στύλων ἐφ' ὧν χλοάζουσι βρυώδη φυτὰ. Ἀναπνέων τις ἐντὸς αὐτοῦ ὁσμὴν εὐρωτιῶντος ξύλου μεμιγμένην μεθ' ὑγρασίας καὶ ἐλαφροῦ ἀρώματος ἀνθῶν ἀγνώστων, νομίζει ἀληθῶς ὅτι ἀποπλανηθεὶς εὐρίσκεται εἰς τὰ ἔγκατα τῆς γῆς, ὡς ἄλλος Τανχούζερ τῆς γερμανικῆς παραδόσεως, καὶ προσμένει ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν νὰ προβάλῃσι Νύμφαι καὶ Σάτυροι.

\* \* \*

Ἄλλ' ἀπὸ τῆς ποιήσεως φέρομαι αἴφνης εἰς τὴν πραγματικότητα, ἀπὸ τοῦ ἄντρου τῆς Ἀφροδίτης... εἰς τὸ τμήμα τῶν μηχανῶν, σκευῶν, ἐργαλείων κλπ.

Ἐν τῷ εὐρυτάτῳ τούτῳ οἰκίηματι δὲν εἶνε πλέον ἐκθεσις, ἀλλ' ἀγορά. Ὅχι μόνον διὰ τὸ εἶδος τῶν ἐκθεμάτων, ἀλλὰ καὶ διότι πολλοὶ τῶν ἐκθετῶν πωλοῦσι τοιαῦτα ἐκ τῶν πολλαπλῶν. Καὶ τί δὲν εἶνε ἐκεῖ; Μηχαναὶ ἀρδευτικαὶ μικραὶ καὶ μεγάλαι, ὧν τινες λειτουργοῦσι δι' ἀερίφωτος· κηπουρικὰ βαρόμετρα, ὑγρόμετρα, θερμομέτρα· κλαδευτικὰ καὶ ποτιστικὰ ἐργαλεῖα πάσης ἐπινοίας· ἀνθοδόχαι πηλιναι, ὑέλιναι, ξύλιναι, ἐκ πορσελάνης—κυκεὼν ὅλος! Παρέκει τεχνητὰ ἄνθη ἀπὸ πελωρίων θυσσάνων μέχρι λεπτοτάτων δεσμιδῶν, ἀπὸ τῶν πρὸς διακόσμησιν τοίχων προωρισμένων μέχρι τῶν στολισμῶν γυναικείων πέλων. Ἐντὸς ὑελίνων ἐμαρρίων πλήρης συλλογὴ τεχνητῶν μῆλων καὶ ἀπίων ὅλων τῶν εἰδῶν, ἐν πλήρει φυσικότητος δρόσφ. Ἐντὸς ἄλλων θηκῶν συλλογαὶ ξηρῶν ἀνθῶν. Παρ' αὐταῖς συλλογαὶ ἐντόμων φυτοφθόρων. Ἀλλαχοῦ σχοινία καὶ νήματα καὶ κλωσταὶ λεπτόταται ἐξ ἰνῶν δένδρων κατὰλληλοι ὅπως δένωνται διὰ τούτων τὰ φυτὰ πρὸς πασσάλους ἢ κιγκλίδας. Ὑέλινα ὁμοιώματα ἀνθοκομείων, ἀγροκηπίων, θερμοκηπίων, ἀπαράλλακτα ὡς τὰ παιδικὰ ἀθύρματα. Τράπεζαι γεύματος καταλλήλως κεκοσμημέναι δι' ἀνθῶν. Καὶ τέλος μικρὰ ἐργαλεῖα μαγειρείου πρὸς καθαρισμόν καρπῶν καὶ γεωμήλων καὶ εὐφρεστάτη ἀνθοδετικὴ μηχανή.

\* \* \*

Κατάκοπος ἐκ τῆς μακρᾶς ταύτης ἐπισκέψεως, ἥτις ἀπαιτεῖ τοῦλάχιστον τρεῖς ὥρας, ἔχει τις ἀνάγκην ἀπαραιτήτων ἀναψυχῆς. Καὶ διὰ τοῦτο φροντὶς ἐλήφθη ὅπως παραπήγματα χαριέστατα ἰδρυθῶσιν, ἐν οἷς πωλοῦνται ζῦθος καὶ ἄλλαντες ὑπὸ ξανθῶν πωλητριῶν. Ἄλλ' ἐκτὸς τῶν μικρῶν λειτουργεῖ ἐκεῖ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Ἐκθέσεως ἐγκαθιδρυθὲν μέγα καφενεῖον καὶ ἐστιατόριον. Ἄς μὴ λησμονήσω δὲ νὰ εἶπω ὅτι καὶ ταχυδρομεῖον καὶ τηλεγραφεῖον προσωρινῶς συνεστήθησαν ἐν τῷ περιβάλλῳ τούτῳ.

Καθήμενος πρὸ τοῦ ἀφρίζοντος ποτηρίου βαυ-

αριχοῦ ζύθου, ἀπολαύω τῆς γενικῆς ἀπόψεως τῆς ἐκθέσεως. Καί εἰν᾽ ἀληθῶς γραφικώτατα τὰ ποικιλόχρωμα καὶ ποικιλόσχημα παραπήγματα ὑψούντα ὑπὲρ τὰ πράσινα δένδρα τοῦ κήπου τὰς λευκοπρασίνους αὐτῶν σαζονικὰς σημαίας, καὶ εἶνε χαρμόσυνος ἡ θέα τοῦ κυκλοφοροῦντος πυκνοῦ πλήθους τῶν ἐπισκεπτῶν—οὔτινες ἀνέρχονται εἰς εἰκοσιπεντακισχιλίους καθ' ἑκάστην. Ἐπὶ τοῦ Μουσικοῦ Περιπτέρου ἀνακρούει ἡ μουσικὴ τοῦ συντάγματος καὶ ἑλαφρὸς ἄνεμος προσπνέων μοι φέρει, ἐνῶ ἐξέρχομαι ἤδη τοῦ περιβόλου, τοὺς λιποψυχοῦντας ἤχους τοῦ ἐν τῇ *Balkuria* περιπαθοῦς ὕμνου τοῦ ἔαρος, λελουσμένους ἐντὸς ἀρώματος ἀνθῶν—τελευταίαν ἀνάμνησιν τῆς ἐν Δρέσδῃ Κηπουρικῆς Ἐκθέσεως!

Δ\*

## ΟΙ ΚΑΤΑΛΑΝΟΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

καὶ αἱ νεώταται ὑπὸ Ἰσπανῶν γενόμεναι ἔρευναι  
περὶ τῆς ἱστορίας αὐτῶν.

Ἀκριβῶς αἰὼν ὁλόκληρος εἶχε παρέλθει μετὰ τὴν τετάρτην ἢ λατινικὴν καλουμένην σταυροφορίαν, (ἥς συνέπεια ὑπῆρξεν ἡ ἀπότομος ἀνατροπὴ τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους τῶν Κομνηνῶν καὶ ἡ ἐπὶ τε τῆς ἡπειρωτικῆς Ἑλλάδος καὶ ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν νήσων ἱδρυσις Γαλλικῶν, Λομβαρδικῶν, Βενετικῶν καὶ Γενουηνισίων φεουδαλικῶν πολιτειῶν), ὅποτε ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐνεφανίσθησαν καὶ οἱ Ἰσπανοὶ ὡς δορυκτῆτορες. Τὰ ἰσπανικὰ κράτη κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ 14 μ. Χ. αἰῶνος ἐνεκα τῶν ἀδιαλείπτων αὐτῶν πρὸς τοὺς Μαύρους πολέμων εἶχον ἀναπτύξει μεγάλην ἐθνικὴν δύναμιν, ἐκέκτηντο δὲ μέγα καὶ τολμηρὸν ἐμπορικὸν ναυτικόν. Ἀλλ' ὅμως ἡ ὁψία ἐν τῇ Ἀνατολῇ Ἰσπανικὴ ἐπιχείρησις ἦτον ὅλως τυχοδιωκτικὴ καὶ τυχαία, καὶ ἐστερεῖτο παντὸς ἐθνικοῦ καὶ πολιτικοῦ σκοποῦ, γινομένη οὐχὶ ὑπὸ φιλοδόξου τινὸς βασιλέως, ἀλλ' ὑπὸ σπείρας μισθοφόρων στρατιωτῶν, πρὸς λεηλασίας ὁρμώντων, ἧτις εἶχεν ὑπηρετήσει τὸν Φρειδερίκον, τέταρτον βασιλέα τῆς Σικελίας ἐκ τοῦ Ἀραγωνικοῦ οἴκου, ἐν τῷ πολέμῳ αὐτοῦ πρὸς τοὺς δούκας τῆς Ἀνδεγαυΐας. Ὅποτε οἱ Σικελικοὶ πόλεμοι οἱ ἐκ τοῦ Σικελικοῦ Ἑσπερινοῦ ἀρξάμενοι διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Kalta bellota ἐπερατώθησαν ἢ ἀπέληξαν εἰς ἐκεχειρίαν τινά, οἱ μισθοφόροι ἐκεῖνοι, Καταλανοὶ τε καὶ Ἀραγωνιοὶ, περιτῆλλον εἰς ἀπορίαν τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἐπιτηδείων. Ὁ δὲ βασιλεὺς Φρειδερίκος μὴ δυνάμενος μὲν ἐπαρκῆ νὰ παρέχῃ αὐτοῖς μισθόν, ἐπιθυμῶν δ' ἅμα ν' ἀπομακρύνῃ αὐτοὺς τῆς Σικελίας, ὑπεστήριξε προθύμως τὸ ἀπεγνωσμένον σχέδιον, ὅπερ εἶχον οὗτοι, νέας δάφνας

καὶ νέας ἀρπαγὰς νὰ ἐπιζητῶσιν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀνδρονίκου τοῦ Β', τοῦ ὁποῦ αἱ ἐσχάται ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ κτήσεις σκληρῶς ὑπὸ τῶν Τούρκων ἐπίεζοντο. Διὸ ἐνήργησεν ἵνα τὸ ἐκ 5,600 ἀνδρῶν συγχείμενον τοῦτο στρατιωτικὸν στίφος ἐπὶ τῶν ἰδίων τοῦ βασιλέως ἐν μέρει πλοίων ἀπέλθῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Ὁ ναύτης ἱππότης Roger Blum ἐκ Βρεντησίου (μετὰ ἐκρωμανισμένου ὀνόματος Roger de Flor καλούμενος), υἱὸς Γερμανοῦ τινος, ὑπηρετήσαντος ἄλλοτε παρὰ τῷ Οὐενσταουφενίδῃ αὐτοκράτορι Φρειδερίκῳ τῷ Β', εἶτα δὲ φονευθέντος ὑπὸ τὰς σημαίας τοῦ Κορραδίνου ἐν τῇ παρὰ Tagliacozzo μάχῃ, ὠδήγησε τὸ φοβερὸν μισθοφορικὸν στίφος εἰς Βυζάντιον, εἶτα δὲ, ὡς ναύαρχος τοῦ αὐτοκράτορος, εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν.

Τὸ βραχὺ καὶ ἐνδοξον στάδιον τοῦ ἥρωος τούτου, ἱπποτικοῦ προδρόμου τῶν Κορνησιῶν καὶ Πιζάρρων (ἀλλ' ἐπὶ τοῦ θεάτρου τῶν μαχῶν τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς βορείου Ἑλλάδος) ζῆ εἰσέτι ἐν τῇ μνήμῃ τῶν ἐπιγιγνομένων γενεῶν, καὶ ἡ ἱστορία τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἰδρυθείσης Καταλανικῆς ὁμάδος «τοῦ εὐτυχῆς στρατοῦ τῶν Φράγκων ἐν Ρωμανίᾳ τῆς Ἰταλίας» εἶνε εἰσέτι σήμερον ἀντικείμενον ἱστορικῆς ἐρεύνης καὶ ἐν τῶν θαυμαστοτάτων ἐπεισοδίων τοῦ αἵματος τοῦ καὶ πολυπλόκου δράματος τοῦ ἐν Ἑλλάδι κράτους τῶν Φράγκων.

Οἱ μὴ ἀπείρως περὶ ταῦτα ἔχοντες γινώσκουσιν ὅτι ἡ τῶν μισθοφόρων ἐκείνη δμάς, μετὰ τὸν προδοτικὸν φόνον τοῦ Roger de Flor τὸν γενόμενον ἐν Ἀδριανουπόλει διὰ τῶν Βυζαντινῶν, ὑπὸ ἄλλους ἡρωϊκοὺς ἀρχηγούς ἀπεκέρυξε τὴν πρὸς τὸν Ἑλληνα αὐτοκράτορα ὑπηρεσίαν καὶ ὡς περιπλανωμένη στρατιωτικὴ δημοκρατία ἐπὶ τινα χρόνον ἐξηκολούθησεν ἐν Θράκῃ καὶ Μακεδονίᾳ τὸν ἄγριον αὐτῆς ἐκδικητικὸν κατὰ τοῦ Βυζαντίου πόλεμον ἕως οὗ μετ' ἀνεκδιηγήτους ἀγῶνας ἔφθασε νοτιώτερον εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δουκὸς Ἀθηνῶν Walter de Brienne.

Τὸ Φραγκικὸν τοῦτο δουκάτον εἶχεν ἰδρυθῆ, μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Ἑνετῶν καὶ τῶν Λατίνων σταυροφόρων ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὑπὸ τοῦ Odo de la Roche τοῦ συναγωνιστοῦ, εἶτα δὲ καὶ ὑποτελοῦς τοῦ Μαρκιῶνος Βονιφατίου τῆς Μομφερράτης. Ἡ δυναστεία αὐτοῦ εἶχεν ἄρξει ἐνταῦθα ἐπὶ ὁλόκληρον αἰῶνα οὐχὶ ἀδόξως οὐδ' ἀτυχῶς, εἶχε δ' ἀποτελέσει ἐξ Ἀτικῆς, Βοιωτίας, Μεγάρων καὶ Φθιώτιδος φεουδαλικὸν κράτος σχετικῶς ἀκμάζον. Καὶ ἦτο μὲν τὸ δουκάτον Ἀθηνῶν διὰ φεουδαλικῶν σχέσεων συνδεδεμένον μετὰ τοῦ Πριγκιπάτου τῆς Ἀχαΐας, πράγματι ὁμῶς ἦτο ἀνεξάρτητον. Ὅποτε ὁ δούξ Γουίδων Β' ὁ ἔσχατος ἐκ τοῦ